

een gebroken ladder kan een tent worden

Vierde adventszondag op Ten Bos, 19 december 2010

THEMALIED VOOR DEZE ADVENT

(Peter Biesbrouck / 'De vreugde voert ons' Willem Vogel / partituur achteraan)

1.
Het spoor dat ons naar kerstmis voert,
het omgeploegd geweld,
brengt licht op onze levensweg
en toont wat werk'lijk telt.

2
In donk're dagen is dat spoor
een helder visioen.
Zo zien we, wachtend op Jouw komst:
er is nog veel te doen.

3.
Het spoor dat uit de hemel komt,
een ladder op de grens,
toont God die ons zijn eng'len zendt.
Op tocht met elke mens.

4.
Maar buiten het Beloofde Land
daar heerst klassenverschil.
Daar is de laddermaatschappij
de Mammons wet en wil.

5.
Die ladder breekt best middendoor
gebroken tot een tent,
beschuttend als Gods eigen Woord
dat ons van binnen kent.

9.
Blijf daarom bij ons, vuur ons aan
nu wij hier samen zijn
en laat dit uur maar zwanger zijn
van vreugde, droom en pijn.

VERWELKOMING, KRUISTEKEN EN NEVENDIENST

Pr.

INLEIDING

Le. 1 Een ladder; zal voor alle kinderen wel een uitnodiging zijn
om er onder te gaan spelen.
Hang er wat doeken rond
en hebt in één – twee – drie:
een tent!

Le. 2 Zalig gewoon: een ladder die een speelplaats wordt.
Niet meer dan een lege ruimte eigenlijk,
want meer is er niet onder die ladder.
Maar juist die leegte is een uitnodiging,
is de belofte van een totaal andere wereld, waarin
met verbeeldingskracht en creativiteit
alles mogelijk is.

Le. 1 Zo wordt het spoor naar Kerstmis vandaag dus een tent.
Of met een knipoog naar vorige week:
→ we hebben de klassieke maatschappelijke ladder gebroken
om er een schuilplaats van te maken
voor al wie sowieso al aan de basis van die ladder stond.

- Le. 2 De bijbel heeft trouwens altijd al een voorkeur gehad voor tenten.
Stenen gebouwen zijn er vaak te pretentius, te onveranderlijk
en daarom het beeld van de gevestigde orde.
Van de toren van Babel tot de tempel in Jeruzalem
waren het stuk voor stuk kleine en grote mislukkingen.
- Le. 1 Een tent daarentegen, is flexibel.
Een tent kan overal mee op tocht.
Zo kan de bijbelse mens een nomade blijven, een zoeker.
Zoekend vanuit Egypte naar het Beloofde Land.
Rondtrekkend als de twaalf apostelen met die rabbi uit Nazareth.
Zwervend als die profeet Johannes, in de woestijn,
aan de oever van de Jordaan.
- Le. 2 En ook in de advent horen we elk jaar weer
hoe de hoogzwangere Maria en haar verloofde Jozef
op weg moeten, hun huis uit, de baan op.
Zelfs de nakende geboorte is geen geldig excuus om thuis te blijven.
Of ze een tent hebben meegepakt, weten we niet?
Misschien een eenvoudig doek om aan wat takken vast te binden
en zo een shelter te improviseren als het weer te bar werd?
- Le. 1 In elk geval weten we al
dat ze straks in de herberg niet op hun plaats zullen zijn.
God wil immers niet geboren worden in een stenen gebouw
maar tussen de zwervers, de herders,
zij die elke nacht weer onder de sterren slapen.
- Le. 2 Wist je trouwens dat de gelovige Joden
nog elk jaar een hut of een tent bouwen
in de periode van het Loofhuttenfeest?
De omvang, materialen en positie zijn daarbij niet zo belangrijk.
Maar bij het bouwen van die tent
is er één richtlijn wél van groot belang:
door het dak moet je 's nachts de sterren kunnen zien.
- Le. 1 Zo moet het straks bij ons kerstfeest ook zijn:
de grootte, kostprijs en uitstraling van ons feest
zou van weinig belang moeten zijn,
als we maar de hemel kunnen zien,
en de sterren
in elkaars ogen...

VIER ADVENTSKAARSEN AANSTEKEN

_____ misdienaar steekt op het altaar de vier adventskaarsen aan.

- Pr. Vandaag is het vierkant van licht rond.
De vier kaarsen mogen branden als beeld van de kosmos.
Vier windstreken, vier seizoenen, vier elementen van de aarde...
ze verwijzen elk op hun manier naar de wereld waarin we mogen wonen.
En toch is het geen vierkant waarop we kaarsen hebben geplaatst
maar een cirkel: en dat is een beeld voor het oneindige.
Ontelbaar veel punten, meer dan zes miljard,
rond éénzelfde middelpunt.
Een middelpuntzoekend kring van licht in de nacht.
In het centrum, nog eventjes de leegte van het kribbetje...

Pr. Als we straks een stukje van het tentzeil willen worden
dat beschutting biedt in de kerstnacht,
dan kunnen we niet anders
dan de zwakke plekken in ons leven onder ogen te zien.
Daarom bidden we elke week weer om hulp en ontferming.

Le. 1 Wie een kind verwacht weet dat het huis anders wordt:
dat je moet herschikken, plaats vrijmaken,
je thuis moet delen.
Dat dit ook het geval is voor Jouw geboorte, God,
daar staan wij dikwijls niet bij stil.
Help ons, sta ons bij om die ruimte in ons hart vrij te maken.

♫ Kome over ons Uw Geest, Uw kracht tot vrede. Geef het kwaad geen macht, over ons.

Le. 1 Wie een kind verwacht weet dat de tijd anders wordt:
dat je moet rekening houden met, "afstand doen van",
en "tijd maken voor".
Trek weg uit je dagelijkse sleur,
alsof je met de tent op vakantie gaat.
Help ons, om het aan te durven, God.

♫ Kome over ons Uw Geest, Uw kracht tot vrede. Geef het kwaad geen macht, over ons.

Le. 1 Wie een kind verwacht weet dat het leven anders wordt:
dat je niet meer leeft voor jezelf alleen.
Leven voor Jou en Jouw boodschap, Heer,
het is geen eenvoudige keuze.
Wees jij dan als een tentzeil om ons heen,
bescherming en ontferming in de stormen van het leven.

♫ Kome over ons Uw Geest, Uw kracht tot vrede. Geef het kwaad geen macht, over ons.

 OPENINGSGEBED

Pr. Verborgen God,
Jij die zwervend door ons leven trekt,
van in een ver verleden tot in Jouw beloftevolle toekomst,
kom bij ons wonen
als wij onze tenten opslaan in de omgeving van Jouw woorden.
Kom in ons wonen
in ons doen en laten,
in onze plannen en dromen,
zodat we het vertrouwen terugvinden
en elkaar op het spoor komen,
zoekend en zwervend in de velden van Betlehem,
vandaag en tot het echt kerstmis wordt in ons leven.

Le. 2 Dit liet de Heer tegen koning Achaz zeggen:
'Vraag de Heer uw God om een teken,
uit de diepte van de onderwereld of uit de hoogte daarboven.'
Maar Achaz antwoordde:
'Dat doe ik niet, ik stel de Heer niet op de proef.'
Daarop zei de profeet:
'Luister, huis van David!
Is het niet genoeg om mensen te tergen,
dat u ook nog mijn God moet tergen?
Daarom geeft de Heer zelf een teken aan u:
Zie, de jonge vrouw is zwanger,
en zal een zoon ter wereld brengen,
en u zult hem de naam Immanuël geven.

 ER DAALT EEN LADDER VAN OMHOOG

(de Zeeuw Michiel /Eert God die onze vader is)

Er daalt een ladder van omhoog
tot in een meisjeshart:
God heeft jouw leven op het oog.
Maria vraagt verward:
Echt snappen doe ik het nog niet,
hoe krijg ik dan een kind?
Wanneer God zo mijn toekomst ziet,
zorg dan dat die begint.

De armen zet Hij in het licht,
wie kwijt is, vindt Hij wel,
wie viel wordt door Hem opgericht;
door God ben ik in tel.
Mijn stem komt hoger in dit lied,
de hemel hoort mijn klank:
-want God vergat mijn vragen niet-
een toonladder van dank.

 EVANGELIE

(1, 26-31)

Pr. In de zesde maand zond God de engel Gabriël naar de stad Nazaret in Galilea,
naar een meisje dat was uitgehuwelijkt aan een man die Jozef heette, een af-
stammeling van David. Het meisje heette Maria.
Gabriël ging haar huis binnen en zei: 'Gegroet Maria, je bent begenadigd, de Heer
is met je.' Ze schrok hevig bij het horen van zijn woorden en vroeg zich af wat die
begroeting te betekenen had.
Maar de engel zei tegen haar: 'Wees niet bang, Maria, God heeft je zijn gunst ge-
schonken. Luister, je zult zwanger worden en een zoon baren, en je moet hem Je-
zus noemen.

 TOELICHTING **GELOOFSELIJDENIS**

Pr. Ik geloof in God die Vader is van alle mensen.
Al. Vanaf het begin was Hij om ons bekommerd,
zwerf Hij met ons mee.
Als een tent wilde Hij ons beschutten en beschermen
tegen de wreedheden van elke tijd
Onder zijn woorden mogen wij geborgen zijn.
Pr. Ik geloof in Jezus Christus,
Mens en God, geboren uit Maria.

- Al. Hij is onder ons gekomen
om verzoening te brengen,
om vrede mogelijk te maken waar haat bestaat.
- Pr. Ik geloof in Gods Geest.
- Al. Hij geeft ons de kracht om in vrede te leven,
om een einde te maken aan alle onrecht,
om deze aarde bewoonbaar te maken,
waar het goed om leven is voor iedereen.
Ik geloof dat wij samen aan die vrede kunnen werken
door gemeenschap te vormen in Gods naam,
nu en tot in eeuwigheid.
Amen.

 VOORBEDEN

- Pr. Durven geloven in de bijbelse droom
is altijd ook je stenen huis durven verlaten,
of toch minstens je huis tot een tent maken.
Laten wij bidden:
- Le. 1 Bidden wij om huizen en tenten waarin jong en oud
op elkaar betrokken zijn
in wederzijdse aanvaarding, hulpvaardigheid en bemoediging.
Laten wij bidden...
- ♩ Kom, o Heer, en wacht niet langer; kom ons redden in deze tijd.*
- Le. 2 Bidden wij om huizen als tenten
met open deuren van gastvrijheid
als schuilplaatsen voor mensen die van huis en haard zijn verjaagd.
Laten wij bidden...
- ♩ Kom, o Heer, en wacht niet langer; kom ons redden in deze tijd.*
- Le. 2 Bidden wij om herbergzame huizen
als tenten waarin zieken, gehandicapten
en mensen die niet meer kunnen voor zichzelf instaan
verzorging en begeleiding ontvangen
en omgeven worden met tedere aandacht.
Laten wij bidden...
- ♩ Kom, o Heer, en wacht niet langer; kom ons redden in deze tijd.*
- Le. 2 Bidden wij om toegankelijke huizen
als tenten waarin daklozen en zwervers beschutting vinden,
een bed om te slapen,
een tafel van gemeenschap en verbondenheid,
een luisterend oor en een warm hart.
Laten wij bidden...
- ♩ Kom, o Heer, en wacht niet langer; kom ons redden in deze tijd.*
- Pr.

🎵 **HAAL ONS UIT DIE EENMANSTENT**

(van Opbergen Jan / 'Om een mens te zijn...')

Om te leven met zovelen
mens voor mens en land voor land,
is Uw woord aan ons gegeven
en Uw geest weeft het verband
Leer ons uit onszelf te treden,
haal ons uit die eenmanstent,
om te gaan met vaste schreden
naar wie nog geen leven kent.

Jij die weigert aan te nemen
dat Jouw liefde zal vergaan,
Jij die leeft van hoop op mensen,
dat zij ooit elkaar verstaan:
blijf hier leven in ons midden,
stuw ons naar elkander toe;
blijf in armen om ons bidden
en word Jouw gebed niet moe.

📖 **GEBED OVER DE GAVEN**

Pr. Heer, onze God,
neem deze gaven aan die wij Jou aanbieden.
Laat dit brood en deze wijn
teken zijn van onze overgave,
van onze ontvankelijkheid voor Jouw Boodschap,
die geboren werd in Jezus Christus, Jouw Zoon en onze Heer. Amen.

📖 **DANK- EN TAFELGEBED**

Pr. Wij danken Jou, God,
voor het voorbeeld van Jozef en Maria,
die ons geleerd en voorgeleefd hebben
hoe vruchtbaarheid kan groeien
waar mensen hun leven uit handen geven;
wij danken Jou om hen, die weerloos en kwetsbaar
ruimte en thuis werden waarin Jij mens kon worden,
waarin Jouw Woord tot Liefde werd,
Jouw Licht de duisternis overwon.

Al. Wij danken Jou, God,
voor de herders die nog wachten in het open veld
en slapen onder de belofte van Jouw sterren.
Wij danken Jou om allen
die ook vandaag nog als die herders leven,
kwetsbaar en klein, zonder pretentie
maar als een open tent voor Jou.

Pr. Wij danken Jou, God,
dat Jij ook vandaag nog tot leven wil komen
in deze wereld van misstappen en bedrog;
wij danken Jou om hen die hun hart kribbe laten zijn
waarin Jouw gekwetste mensen rust en veiligheid vinden.
In hen wordt Jij straks opnieuw geboren.

Al. Wij danken Jou, God
voor de zwervers uit het oosten
die ons tot voorbeeld zijn,
voor hen die alles wagen om Jouw ster te volgen,
en die met de steun van de wetenschap
en de kracht van het geloof
hun ster ter beschikking stellen om Jou te vinden
in deze oververlichte wereld.

- Pr. Wij danken Jou, God,
dat Je ons weer nabij wil komen,
zo teder en menselijk mogelijk
in Jezus, Jouw Zoon, kind van mensen;
- Al. Wij danken Jou dat Hij ons geleerd heeft
dat Jij ook vandaag ons nabij bent
overal waar mensen, kwetsbaar en weerloos,
tot leven worden gebracht en ruimte krijgen om te groeien.

[rechtstaan]

- Pr. Wij danken Jou, God,
dat Jezus, Jouw Zoon, ons in leven en sterven
deze weg getoond heeft
vooral toen hij de avond voor zijn lijden en dood...
- Al. Wij danken u, God,
voor het levensverhaal van Jezus
van wieg tot kruis:
hoe hij opgekomen is
voor allen die klein en weerloos door het leven gaan,
hoe hij zieken en zondaars heeft opgenomen in zijn liefde,
hoe hij leven gaf, eindeloos,
door zelf te sterven op het kruis
wij danken Jou
dat Hij opgenomen is in Jouw nabijheid.
- Pr. Wij danken Jou, God,
en bidden dat de Geest, om wie wij nu bidden,
ons gevoelig mag maken
voor het wonder en de boodschap van het kerstgebeuren,
dat Zij ons mag sterken
om dit wonder en deze boodschap tot leven en liefde te maken
voor vele mensen.
- Al. Wij danken Jou, God,
dat Je ons nabij blijft vandaag en ons hele leven
in vele mensen met wie wij
het wonder van menselijke nabijheid mogen beleven:
mensen die ons voorgingen op deze weg,
mensen die ons de weg wijzen doorheen dit gelovig leven,
mensen, vrienden, die ons bij de hand nemen
en uitnodigen en bemoedigen
en zo aan ons het wonder
van Jouw mens-woorden laten gebeuren.
- Pr. Wij danken Jou, God,
en zingen een loflied u ter eer
samen met Jezus, Jouw Zoon,
en in de kracht van de heilige Geest,
vandaag en altijd.

VADER DIE IN DE HEMEL ZIJT

0

VREDESWENS

()

Pr. God wij vragen Jou om een teken,
een teken van vrede.
Als zwervers zijn wij op weg
om ook zelf een teken van vrede te worden.
Geef ons daarom Jouw vrede in ons hart.
Vrede om door te geven, de vrede van Jezus,
Jouw zoon en onze broeder.

 Evenu sjalom

COMMUNIE(LIED)

Biep Als het geraamte van een tent
waardoorheen je de sterren in de nacht kan zien,
zo staat onze adventsfiguur hier vooraan.
Beschuttend in al zijn kwetsbaarheid.
Een hoofd, open naar de hemel,
een lijf, wachtend op een warme kerstmantel
die dan de tent kan worden
waarin een zwervende God geboren wil worden.
Een tent die we ook weer moeten durven opbreken
om verder op zoek te gaan,
naar dat Beloofde Land in ons dagelijkse leven.

BREEK UW TENT OP

()

Door de wereld gaat een woord
en het drijft de mensen voort.
Breek uw tent op, ga op reis
naar het land dat ik u wijs.

Refrein:

**Here God, wij zijn vervreemden,
door te luisteren naar uw stem.
Breng ons saam met uw ontheemden
naar het nieuw Jeruzalem.**

Menigeen ging zelf op pad
daar hij thuis geen vrede had.
Eeuwig heimwee spoort hem aan,
laat ook hem het woord verstaan.

Refrein

Velen die de moed begaf,
blijven staan of dwalen af,
hunk'rend naar hun oude land.
Reisgenoten, grijp hun hand.

Refrein

Door de wereld gaat een woord
en het drijft de mensen voort.
Breek uw tent op, ga op reis
naar het land dat ik u wijs.

Refrein

ZENDING EN ZEGEN

Het spoor dat ons naar kerst-mis voert,
 het om - ge - ploegd ge - weld,
 brengt licht op on - ze le - vens-weg
 en toont wat werk' - lijk telt.

De vreugde voert ons naar dit huis waar't Woord aan ons geschiedt.
 God roept Zijn Naam o ver ons uit en wekt in ons het lied.

Kom, o Heer, en wacht niet lan - ger;
 kom ons red - den in de - ze tijd.